

Datum
2024-12-19Version
03.00Dnr/Beteckning
TSG 2018-6723

Den senaste versionen av styrande och stödjande dokument finns på Transporten, utskrivet dokument är endast giltigt vid utskriftstillfället

Upprättad av
Jenny Ryman
Sjö- och luftfart
Enheten för hållbar utveckling
Sektionen för strategisk utveckling och marknad

Mål och handlingsplan för Transportstyrelsens arbete med klimatanpassning

2025-2029

Datum
2024-12-19Version
03.00

Den senaste versionen av styrande och stödjande dokument finns på
Transporten, utskrivet dokument är endast giltigt vid utskriftstillfället

Dnr/Beteckning
TSG 2018-6723**Versionshistorik**

Version	Datum	Beskrivning	Ansvarig
01.00	2020-01-21	Handlingsplan för hur arbetet med klimatanpassning ska tas omhand inom Transportstyrelsen	Jenny Blomberg
02.00	2021-09-03	Tidplanen för åtgärd 1.1 och 3.1 i handlingsplanen bilaga 1 flyttas fram till 2024.	Isabella Svensson
03.00	2024-12-19	Ny handlingsplan framtagen för perioden 2025-2029	Jenny Ryman

1 Syfte

Syftet med handlingsplanen är att redovisa de mål och åtgärder som Transportstyrelsen har beslutat om i arbetet med klimatanpassning.

Enligt Förordning (2018:1428) om myndigheters klimatanpassningsarbete ska berörda myndigheter upprätta en handlingsplan. Denna ska redogöra för vilka åtgärder som myndigheten avser vidta i syfte att uppnå myndighetsmålen för klimatanpassning. Handlingsplanen utgår från den klimat- och sårbarhetsanalys som Transportstyrelsen tagit fram.¹

2 Omfattning

Handlingsplanens åtgärder syftar till att utveckla arbetet med klimatanpassning på hela myndigheten. De åtgärder som är beslutade kommer att genomföras i första hand av Väg- och järnvägsavdelningen och Sjö- och luftfartsavdelningen i samarbete med berörda avdelningar och verksamheter.

Klimatanpassning av Transportstyrelsens lokaler för att säkerställa registerverksamheten är omhändertagen i samband med den klimatanalys som genomfördes för Örebrokontoret år 2021. Se klimat- och sårbarhetsanalysen för mer information.

3 Mål och strategier

3.1 Sektorsmål

För transportsektorn finns i nuläget inte något specifikt sektorsmål för klimatanpassning, men det övergripande transportpolitiska målet kan anses innefatta även dessa aspekter:

Transportpolitikens övergripande mål är att säkerställa en samhällsekonomiskt effektiv och långsiktigt hållbar transportförsörjning för medborgarna och näringslivet i hela landet.

¹ Transportstyrelsens klimat- och sårbarhetsanalys 2024. TSG 2018-6723.

3.2 Myndighetsmål

Transportstyrelsens myndighetsmål för klimatanpassning lyder:

Att väga in behovet av anpassning till ett förändrat klimat är en naturlig del i vårt arbete.

3.3 Strategi för att nå målet

Sedan klimatanpassningsförordningen började gälla 2018 har Transportstyrelsen arbetat med att integrera klimatanpassningsperspektivet i verksamheten. För att verksamheten ska ta ytterligare steg mot myndighetsmålet, ser vi behov av att arbeta främst inom tre olika områden:

- Kunskap och information
- Våra interna processer
- Integrering med övrigt beredskapsarbete

Ett antal kunskapshöjande åtgärder har genomförts under åren, både internt och för aktörer inom transportsektorn. Det finns dock fortfarande okunskap om vad klimatanpassning är och varför arbetet behövs. Under den kommande målperioden kommer vi därför att fokusera på målgruppsanpassad information, liksom samarbete och kunskapsutbyte med andra myndigheter.

Regeringen lyfter i sin nationella strategi att det är en målsättning att klimatanpassning ska vara integrerad i relevanta verksamheter och ansvarsområden. Flera steg har tagits för att integrera klimatanpassning i Transportstyrelsens styrande dokument och processer. Att integrera klimatanpassning i regelprocessen är extra viktigt eftersom regelverken ligger till grund för den tillståndsprövning och tillsyn som görs. Klimatanpassningsperspektivet är ännu inte fullt ut integrerat i föreskriftsprocessen och det internationella regelgivningsarbetet. För att sårbarheter kopplade till ett förändrat klimat ska bli lika självklara att integrera i konsekvensutredningar och -analyser som andra identifierade sårbarheter, ser vi behov av att informera och samarbeta med de personer/sektioner som är involverade i regelprocessen på Transportstyrelsen. I trafiksäkerhetstillsynen inom järnväg har Transportstyrelsen mandat att integrera frågor om aktörernas hantering av risker till följd av ett förändrat klimat. Det finns också behov av att fortsatt följa upp klimatets påverkan på flygplatsers tillgänglighet.

Datum
2024-12-19Version
03.00

Den senaste versionen av styrande och stödjande dokument finns på Transporten, utskrivet dokument är endast giltigt vid utskriftstillfället

Dnr/Beteckning
TSG 2018-6723

Beredskap inför kris och krig har blivit en viktig faktor i vårt samhälle. Nya samarbeten uppstår, och regelverk utvecklas för att omhänderta och förebygga olika sårbarheter i samhället. Även anpassning till ett förändrat klimat är en del i arbetet med att minska samhällets sårbarhet. Därför ser vi synergieffekter med att integrera klimatanpassning i de beredskaps-sammanhang där Transportstyrelsen deltar. Införandet av CER-direktivet i svensk lag innebär sannolikt att Transportstyrelsen blir tillsynsmyndighet för kritiska verksamhetsutövarers riskbedömningar, åtgärder och planer för motståndskraft inom sektorn transporter. I CER-direktivet ingår åtgärder för katastrofriskreducering och klimatanpassning.

4 Åtgärder

Nr	Vad ska göras?	Hur ska det göras?	Berörda avd	Ansvarig	Åtgärdstyp	Genomfört
1	Ta fram och ge riktad information till interna målgrupper, t.ex. kollegor som arbetar med risk- och beredskapsfrågor, föreskrifter och internationellt regelarbete.	Identifiera och prioritera målgrupper, samt ta fram informationsmaterial och se till att målgrupperna nås av informationen. Strukturera ny och befintlig information så att den blir begriplig och lätt att hitta.	Alla	Klimat- anpassnings- samordnare	Informativ	Löpande
2	Kartläggning av huruvida det saknas regelverk för klimatanpassning, eller om det finns gap eller behov av förändringar i existerande regelverk.	Med utgångspunkt från klimat- och sårbarhetsanalysen identifiera vilka viktiga områden Transportstyrelsen skulle kunna påverka genom regelgivning. Därefter gå igenom reglerna inom dessa områden för att se om det finns behov av utveckling. Regeländringar genomförs därefter utifrån de förutsättningar som finns, t.ex. vid översyn av regelverk.	VJ, SL	Enheter som utvecklar regler, med stöd av sakkunniga inom klimatanpassning på respektive avdelning	Analyserande	2027

Den senaste versionen av styrande och stödjande dokument finns på Transporten, utskrivet dokument är endast giltigt vid utskriftstillfället

Dnr/Beteckning
TSG 2018-6723

3	Verka för att integrera klimatanpassningsperspektivet i rutinerna för det nationella och internationella regelgivningsarbetet.	Göra en översyn av rutinerna i syfte att identifiera behov av förtydliganden. Förslagen tas vidare med ansvariga för respektive rutin.	VJ, SL	Klimat-anpassnings-samordnare	Styrande/ organisatorisk	2027
4	Verka för att integrera klimatanpassningsperspektivet i Transportstyrelsens arbete ² i enlighet med lagstiftningen om motståndskraft hos kritiska verksamhetsutövare (CER-direktivet).	Delta i införandet av CER-direktivet i Transportstyrelsens verksamhet och integrera klimatanpassningsperspektivet i regelverket enligt den nya lagstiftningen.	SL, VJ	Klimat-anpassnings-samordnare	Styrande/ organisatorisk	Löpande
5	Utöka samarbetet med Trafikverket	Ta kontakt med Trafikverket både på övergripande nivå, och vid behov trafikslagsvis. Ett område att utveckla är klimat- och sårbarhetsanalys för transportsektorn.	VJ, SL	Klimat-anpassnings-samordnare	Styrande/ organisatorisk	Löpande

² Transportstyrelsen föreslås bli tillsynsmyndighet för sektorn transporter (SOU 2024:64)

Datum
2024-12-19Version
03.00Den senaste versionen av styrande och stödjande dokument finns på
Transporten, utskrivet dokument är endast giltigt vid utskriftstillfälletDnr/Beteckning
TSG 2018-6723

6	Integrera frågor om aktörernas hantering av risker, till följd av ett förändrat klimat, i trafiksäkerhetstillsynen inom järnväg.	Genomföra en utvecklingsaktivitet för att integrera detta perspektiv i den redan etablerade trafiksäkerhetstillsynen.	VJ	VJ, Enhet Spårtrafik	Styrande/ organisatorisk	2026
7	Komplettera 2026 års driftstatusenkät till flygplatserna med frågor om påverkan utifrån ett förändrat klimat	Samarbeta med sektionen för flygplatser. Använda det frågebatteri som användes till 2021 års driftstatusenkät som utgångspunkt.	SL	SL, Enheten för hållbar utveckling	Analyserande	2027
8	Utöka samarbetet med Sjöfartsverket och Luftfartsverket	Ta kontakt med Sjöfartsverket och Luftfartsverket för att identifiera samarbetsområden inom sjöfarts- och luftfartsområdena.	SL	SL, Enheten för hållbar utveckling	Styrande/ organisatorisk	Löpande

5 Uppföljning

Uppföljning av åtgärderna i denna handlingsplan kommer att ske årligen i samband med den årliga rapporteringen till SMHI och departementet.

6 Förvaltning

Förvaltningen av denna handlingsplan hanteras av den funktion som är ansvarig för samordningen av myndighetens övergripande arbete med klimatanpassning. Denna funktion är i nuläget placerad på sektionen för strategisk utveckling och marknad på avdelning Sjö- och luftfart.

Beslut i detta ärende har fattats av generaldirektör Jonas Bjelfvenstam. I den slutliga handläggningen av ärendet deltog överdirektör Ann-Cathrine Wikström, enhetschef Simon Posluk, enhetschef Katarina Norén, sektionschef Karin Fransson, utredare Lars Carlsson och utredare Jenny Ryman, den senare föredragande.